

Spis treści

Wstęp (<i>Edward Halizak, Roman Kuźniar</i>)	7
--	---

Część pierwsza: Geneza i istota stosunków międzynarodowych

Rozdział I. Stosunki międzynarodowe — istota, uwarunkowania, badanie (<i>Roman Kuźniar</i>)	15
1. Narodziny nowożytnych stosunków międzynarodowych	15
2. Oddziaływania międzynarodowe	19
3. Uwarunkowania stosunków międzynarodowych	22
4. Stosunki międzynarodowe jako dyscyplina badawcza	27
Rozdział II. Wizje rzeczywistości międzynarodowej (<i>Sławomir P. Sałajczyk</i>)	33
1. Realistyczna wizja rzeczywistości międzynarodowej	35
2. Liberalna wizja rzeczywistości międzynarodowej	43
3. Transnarodowa wizja rzeczywistości międzynarodowej	50
4. Rozwój klasycznych wizji i alternatywne podejścia teoretyczne	57
Rozdział III. Historia stosunków międzynarodowych w czasach nowożytnych (1815-1990/1991) (<i>Wiesław Dobrzycki</i>)	63
1. Epoka Kongresu Wiedeńskiego i Świętego Przymierza (1815-1870)	64
2. Epoka kolonialno-imperialna (1870-1918)	65
3. Między wojnami światowymi (1918-1939)	67
4. Od II wojny światowej do końca zimnej wojny (1939-1990/1991)	70
Rozdział IV. Uczestnicy stosunków międzynarodowych, ich interesy i oddziaływania (<i>Irena Popiuk-Rysińska</i>)	86
1. Pojęcie uczestnika stosunków międzynarodowych	86
2. Zróżnicowanie uczestników stosunków międzynarodowych	88
3. Interesy uczestników stosunków międzynarodowych	98
4. Oddziaływania uczestników stosunków międzynarodowych	101
5. Ewolucja uczestników stosunków międzynarodowych	104

Część druga: Dziedziny stosunków międzynarodowych

Rozdział V. Międzynarodowe stosunki polityczne (<i>Roman Kuźniar</i>)	109
1. Nadrzędność międzynarodowych stosunków politycznych	109
2. Polityka zagraniczna — uwarunkowania i instrumenty	112
3. Dyplomacja	118
4. Stosunki dwu- i wielostronne	128

Rozdział VI. Bezpieczeństwo w stosunkach międzynarodowych. Aspekty militarne (<i>Andrzej Towpik</i>)	132
1. Ogólne koncepcje bezpieczeństwa międzynarodowego	132
2. Ewolucja systemów bezpieczeństwa międzynarodowego po II wojnie światowej	135
3. Rozbrojenie	152
Rozdział VII. Gospodarka światowa (<i>Edward Haliżak</i>)	162
1. Pojęcie i struktura gospodarki światowej	162
2. Powiązania handlowe i finansowo-walutowe w gospodarce światowej	166
3. Instytucje gospodarki światowej	177
4. Problemy rozwoju gospodarki światowej	183
5. Państwo a gospodarka światowa	188
Rozdział VIII. Stosunki międzyspołeczne (<i>Grażyna Michałowska</i>)	198
1. Specyfika stosunków międzyspołecznych	199
2. Formy i zakres regulacji stosunków międzyspołecznych	203
3. Główne organizacje współpracy międzyspołecznej	211
4. Problemy stosunków międzyspołecznych w epoce pozimnowojennej	217
Część trzecia: Czynniki rozwoju i dynamika stosunków międzynarodowych	
Rozdział IX. Procesy internacjonalizacji i współzależności w stosunkach międzynarodowych (<i>Józef Kukułka</i>)	227
1. Pojęcia i zjawiska	227
2. Twórcze przejawy internacjonalizacji życia społeczeństw	230
3. Internacjonalizacja zagrożeń społecznych	233
4. Wymiary zależności i współzależności międzynarodowych	236
5. Współzależności wiedzy i praktyki życia międzynarodowego	239
Rozdział X. Zaspokajanie potrzeb i rozwiązywanie konfliktów w stosunkach międzynarodowych (<i>Józef Kukułka</i>)	243
1. Maksymalizacja interesów narodów i państw	243
2. Sprzeczności interesów w stosunkach międzynarodowych	245
3. Osiąganie celów środkami dyplomatycznymi lub przemocą	248
4. Imperialne dążenia do dominacji	251
5. Konflikty zbrojne jako skrajna forma realizacji interesów	254
6. Rozwiązywanie sporów i konfliktów międzynarodowych	256
Rozdział XI. Problemy globalne (<i>Marek Tabor</i>)	260
1. Pojęcie i istota problemów globalnych	261
2. Problem ludnościowy	264
3. Problem dysproporcji rozwojowych	266
4. Problem ekologiczny	275
5. Współczesne oblicze globalizacji	278
Rozdział XII. Regionalizm w stosunkach międzynarodowych (<i>Edward Haliżak</i>)	281
1. Pojęcie i istota regionalizmu w stosunkach międzynarodowych	281
2. Ewolucja regionalizmu	287
3. Regionalizm w sferze bezpieczeństwa	292
4. Regionalizm ekonomiczny	300
Część czwarta: Problemy regulacji w stosunkach międzynarodowych	
Rozdział XIII. Prawo międzynarodowe — normy i regulacja (<i>Jerzy Ciechański</i>)	311
1. Prawo międzynarodowe jako zespół norm	311
2. Zdecentralizowane prawo we współczesnym systemie międzynarodowym	313

3. Źródła prawa międzynarodowego oraz zakres regulacji prawnomiędzynarodowej wobec wzrostu współzależności w systemie międzynarodowym	318
4. Enklawy centralizacji w zdecentralizowanym prawie międzynarodowym	324
Rozdział XIV. Instytucje międzynarodowe (<i>Irena Popiuk-Rysińska</i>)	330
1. Organizacje międzynarodowe	331
2. Instytucje międzynarodowe w szerokim rozumieniu	338
3. Rozwój współczesnych instytucji międzynarodowych	343
4. Funkcje instytucji międzynarodowych	346
5. Znaczenie instytucji w stosunkach międzynarodowych	350
Rozdział XV. System Narodów Zjednoczonych (<i>Roman Kuźniar</i>)	352
1. Geneza, cele i zasady Narodów Zjednoczonych	352
2. Struktura organizacji i systemu Narodów Zjednoczonych	357
3. Podstawowe dziedziny działalności. Problemy reformy ONZ	363
4. Międzynarodowa ochrona praw człowieka	372
Rozdział XVI. Niekonwencjonalne sposoby regulacji w stosunkach międzynarodowych (<i>Edward Haliżak, Roman Kuźniar</i>)	377
1. Niekonwencjonalne sposoby regulacji w sferze politycznej	379
2. Globalne zarządzanie — nowe podejście do gospodarki światowej	384
3. Rozwój międzynarodowy — nowe koncepcje i interpretacje	392
4. Problemy humanitarne — między pomocą a interwencją	397
Część piąta: Struktura współczesnego porządku międzynarodowego	
Rozdział XVII. Północ w stosunkach międzynarodowych (<i>Edward Haliżak</i>)	405
1. Kryteria wyodrębniania Północy i Południa w stosunkach międzynarodowych	405
2. Zachód jako centrum Północy	408
3. Transatlantyzm i trilateralizm jako podstawa działania instytucji Zachodu i Północy	412
4. Funkcje Zachodu wobec państw Północy i w stosunkach międzynarodowych	420
Rozdział XVIII. Południe — (państwa rozwijające się — Trzeci Świat) (<i>Edward Haliżak</i>) ..	426
1. Tożsamość i cechy Południa w stosunkach międzynarodowych	426
2. Współpraca państw Południa — instytucje globalne i regionalne	436
3. Stosunki Północ-Południe	441
Rozdział XIX. Integracja europejska (<i>Edward Haliżak</i>)	447
1. Pojęcie i teorie integracji międzynarodowej	447
2. Czynniki i uwarunkowania integracji europejskiej	451
3. Unia Europejska — centrum integracji europejskiej	460
Rozdział XX. Porządek międzynarodowy <i>in transition</i> (<i>Roman Kuźniar</i>)	472
1. Nowe czynniki w życiu międzynarodowym	473
2. Teoretyczne interpretacje nowego porządku międzynarodowego	479
3. Ciągłość i zmiana w porządku międzynarodowym	485
Rozdział XXI. Polityka zagraniczna Rzeczypospolitej Polskiej (<i>Roman Kuźniar</i>)	493
1. Podstawy nowej polskiej polityki zagranicznej	494
2. Rozwój więzi Polski z Zachodem	500
3. Polityka wobec Europy Środkowej i Wschodniej	506
4. Inne aspekty polskiej polityki zagranicznej	511
5. Wewnętrzne uwarunkowania polityki zagranicznej	515
Aneks	519
Kalendarium (<i>Wiesław Lizak</i>)	529
Wybrane pozycje z literatury przedmiotu	581